

M E S T O S E N E C
Mierové námestie č. 8, 903 01 Senec

Názov normy: Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Senec č. 10/2019 o údržbe a ochrane verejnej zelene

Druh normy: Všeobecne záväzné nariadenie

Účel normy:

Toto Všeobecne záväzné nariadenie stanovuje podmienky pre údržbu a ochranu verejnej zelene

Oblasť platnosti:

Všeobecne záväzné nariadenie je platné pre všetkých obyvateľov mesta Senec a právnické osoby, ktoré svojou činnosťou vytvárajú, alebo zasahujú do verejnej zelene, alebo menia podmienky jej stanovišťa.

Počet strán: 9

Vzťah k už vydaným všeobecne záväzným nariadeniam a interným normám mesta Senec

Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Senec č. 10/2019 o údržbe a ochrane verejnej zelene ruší ČASŤ 5 Životné prostredie Všeobecne záväzného nariadenia mesta Senec č. 3/2012 o verejnom poriadku a životnom prostredí.

Gestorský útvar: Útvar výstavby a ochrany ŽP	Schválil: Ing. Dušan Badinský primátor mesta	Dátum schválenia: 11.12.2019 Dátum účinnosti: 01.01.2020
--	---	---

Mesto Senec v súlade s ustanovením § 4 ods. 3 písm. g) a ods. 5 písm. a) bod 2, § 6 a § 11 ods. 4 písm. g) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a v súlade s § 64 ods. 1 písm. e) a § 69 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) a s vyhláškou č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a v súlade so zákonom č. 150/2019 Z. z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov, vydáva toto Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Senec č. 10/2019 o údržbe a ochrane verejnej zelene (ďalej len "VZN").

Článok 1

Účel a predmet

1. Účelom tohto nariadenia je stanovenie:
 - a) podmienok pre údržbu, ochranu a zabezpečenie prevádzkovej bezpečnosti drevín, ktoré sú súčasťou verejnej zelene na území mesta Senec,
 - b) povinností fyzických a právnických osôb pri ochrane drevín, ktoré sú súčasťou verejnej zelene.

Článok 2

Základné pojmy

1. Mestská zeleň je zeleň v zastavanom území definovaná ako súbor zámerne založených alebo spontánne vzniknutých prvkov živej a neživej prírody, ktoré sú podľa významu a polohy v sídle pravidelne udržiavané záhradníckymi alebo krajinárskymi metódami. Pre účely tohto nariadenia je sídelná zeleň tvorená živými prvkami ako sú stromy, kry, trávnaté plochy, kvetinové záhony, zeleň oddelená od prirodzeného prostredia akoukoľvek stavebnou konštrukciou a neživými prvkami zelene kompozične a funkčne súvisiacimi so živými prvkami ako sú kamene, spevnené plochy, fontány, schody, múry, lavičky, nádoby na odpadky, zariadenia detských ihrísk, atď. Medzi dôležité funkcie sídelnej zelene patrí najmä biologická, klimatická, priestorová, izolačná, rekreačná, estetická a ekonomická.

Rozdelenie sídelnej zelene:

- a) verejná zeleň je zeleň, ktorá je vo výlučnom vlastníctve alebo v správe mesta Senec v zastavanom území mesta Senec, ktorá je voľne bez obmedzenia prístupná verejnosti,
- b) vyhradená zeleň je zeleň, ktorej užívanie je obmedzené časom alebo druhom návštevníkov. Predovšetkým sa jedná o zeleň cintorínov, zeleň školských, športových a rekreačných zariadení a pod.,
- c) súkromná zeleň je tvorená plochami zelene vo vlastníctve fyzických a právnických osôb, napr. záhrady rodinných domov, inštitúcií, firiem, hotelov, reštaurácií, atď. .

2. Oprávnený užívateľ pozemku pre účely toho nariadenia je fyzická alebo právnická osoba, ktorá užíva pozemok na základe platných právnych predpisov, najmä na základe zmlúv a na základe rozhodnutí orgánov verejnej správy.
3. Prevádzková bezpečnosť stromu vyjadruje, do akej miery je strom pre svoje okolie vrátane ľudských aktivít rizikový.
4. Koreňová zóna stromu je priestor pôdneho profilu plošne vymedzený okrajovou líniou koruny stromu a rozšírený o 1,5 m. Pri taxónoch so stĺpovitou formou habitu je východiskový rozmer rozšírený o 5 m. Zásahy vykonané v priestore koreňovej zóny priamo ovplyvňujú stav a perspektívu stromu na stanovišti.
5. Chránený koreňový priestor (CHKP) stromu predstavuje kruhová plocha s polomerom rovnajúcim sa štvornásobku obvodu kmeňa vo výške 1,3 m nad povrchom, najmenej však 2,5 m.
6. Dekapitácia je neselektívny orez celej koruny stromu vrátane kostrových konárov na kýpte, pričom sa nerešpektuje architektúra a habitus stromu, jeho funkcie v krajine, jeho zdravotný a statický stav ani jeho perspektíva na stanovišti.
7. Invázy druh je nepôvodný druh vedený v národnom zozname, ktorý vydá vláda SR nariadením. Takýto druh je zakázané priniesť na územie Slovenskej republiky, rozmnožovať, pestovať alebo uvoľniť do životného prostredia.¹

Článok 3

Tvorba verejnej zelene

1. Verejnú zeleň je potrebné vytvárať na plochách na to určených v rozsahu nevyhnutnom na zabezpečenie zdravotne neškodného a esteticky vyváženého prostredia a na zachovanie ekologickej stability a biodiverzity územia. Pri tvorbe verejnej zelene je potrebné rešpektovať existujúce prírodné útvary vrátane modelácie terénu, vodných plôch, existujúcich prírodných ekosystémov, rôznorodosť biotopov, nároky jednotlivých drevín a požiadavky na racionálnu údržbu a ochranu.
2. Tvorba verejnej zelene vychádza z platnej legislatívy Slovenskej republiky, územno-plánovacej dokumentácie a územnoplánovacích podkladov – napríklad Genel zelene.
3. Na tvorbe verejnej zelene sa podieľa Mestský úrad Senec, prípadne iný majiteľ nehnuteľnosti, stavebník, investor.

¹ § 2 ods. 1 zákona č. 150/2019 Z. z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázy druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov

4. Pri tvorbe zelene je potrebné rešpektovať ochranné pásma inžinierskych sietí².
5. Pri výsadbe nových drevín sa zabezpečí ochrana kmeňa a koreňového nábehu napr. vyvýšeným obrubníkom, horizontálnou mrežou, vertikálnou kovovou konštrukciou, atď. Zavlažovacia plocha³) nad koreňovou sústavou bude tvorená drenážnou dlažbou, ktorá zabezpečí priesak vody a prepúšťa kyslík.
6. Na kolaudácii ukončených sadových úprav sa zúčastňuje zástupca investora, projektant, dodávateľ a zástupca Mesta Senec.
7. Fyzická alebo právnická osoba, ktorá má záujem o výsadbu zelene na plochách verejnej zelene je povinná rešpektovať podmienky vlastníka pozemku, na ktorom sa nachádza verejná zeľaň sformulované v jeho písomnom súhlase na výsadbu.

Článok 4

Údržba verejnej zelene

1. Údržba zelene je cieľená ľudská činnosť, ktorou sa zabezpečujú podmienky na optimálny rozvoj a vyhovujúci stav verejnej zelene a prevádzkovú bezpečnosť stromov, ktoré sú jej súčasťou tak, aby mohla plniť svoje funkcie v urbanizovanom prostredí.
2. Údržba verejnej zelene je činnosť plánovaná a pravidelná, prebieha nepretržite a riadi sa ekologickými, urbanistickými, biotechnickými, bezpečnostnými a estetickými zásadami. Len vo výnimočných a odôvodnených prípadoch sa môžu použiť agresívne chemické prípravky na ničenie burín.
3. Za údržbu verejnej zelene vo vlastníctve mesta Senec zodpovedá Mestský úrad Senec a ním poverený správca verejnej zelene.
4. Za údržbu verejnej zelene, ktorá nie je vo vlastníctve mesta Senec zodpovedá vlastník alebo ním poverený správca verejnej zelene.
5. Za údržbu vyhradenej a súkromnej zelene zodpovedá jej vlastník, správca alebo oprávnený užívateľ.
6. Údržbou verejnej zelene sa rozumie najmä:
 - a) pravidelné kosenie plôch verejnej zelene, okrem vyhradených plôch lúk, vyhrabávanie, odborné rezy drevín,
 - b) odstraňovanie zhrabkov a konárov z rezov,
 - c) oburiňovanie, prevzdušňovanie, hnojenie a polievanie verejnej zelene,
 - d) ochrana proti chorobám a škodcom,

2 § 4 zákona č. 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov; § 43, 79, 80 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov; § 11 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách

3 Zavlažovacia plocha – plocha korunovej projekcie dospelého stromu plus 3 až 5 m

- e) udržiavanie čistoty na plochách zelene, vyprázdňovanie a udržiavanie smetných nádob na plochách verejnej zelene.
7. Vlastník, správca, alebo oprávnený užívateľ pozemku, ktorý susedí s verejným priestranstvom, je povinný zeleň nachádzajúcu sa na pozemku udržiavať upravenú tak, aby neprekážala pešej a automobilovej doprave, na trávnatých plochách zabezpečiť pravidelné kosenie.

Článok 5

Ochrana verejnej zelene

1. Ochrana verejnej zelene je komplexná činnosť zameraná na udržanie všetkých jej funkcií v sídelnom prostredí v súlade s všeobecne platnými právnymi predpismi a princípom trvalej udržateľnosti. Cieľom ochrany verejnej zelene je predchádzanie vplyvom a zásahom, ktoré ohrozujú, poškodzujú, alebo ničia stav a podmienky rastu a vývoja verejnej zelene.
2. Ochranou verejnej zelene sa má zamedziť najmä:
 - a) mechanickému, chemickému a inému poškodeniu,
 - b) zmenám životných podmienok zelene (chemizmus pôdy, hydrologický režim, štruktúra pôdy,...),
 - c) neopodstatnenej asanácii zelene,
 - d) šíreniu invázných druhov⁴.
3. Vzhľadom na zaťaženie zelene faktormi sídelného prostredia je povinnosťou vyvarovať sa všetkého, čo by viedlo k poškodeniu verejnej zelene a následnej náročnej revitalizácie.
4. Každý občan a návštevník parku alebo ihriska je povinný riadiť sa a správať sa ustanoveniami uvedenými na informačných tabuliach umiestnených v zeleni a pokynmi osôb poverených ich údržbou a starostlivosťou. (čl. 16 ods. 3 VZN č. 3/2012).
5. Poškodzovaním verejnej zelene sa na účely tohto nariadenia rozumie najmä:
 - a) lámanie, ničenie, trhanie bylín a drevín vo všetkých vývojových štádiách,
 - b) neoprávnený a neodborný rez drevín, ktorý môže dreveniny vážne poškodiť a negatívne ovplyvniť ich zdravotný stav a následne, najmä pri stromoch, ovplyvniť ich prevádzkovú bezpečnosť,
 - c) porušovanie pôdneho krytu bez súhlasu vlastníka alebo správcu pozemku,
 - d) narušenie koreňovej sústavy stromov (CHKP) a krov, napr. budovanie IS,
 - e) vjazd automobilov a ich parkovanie na plochách verejnej zelene,
 - f) poškodzovanie a svojvoľné premiestňovanie neživých prvkov verejnej zelene,
 - g) znečisťovanie plôch verejnej zelene odpadkami,
 - h) poškodzovanie verejnej zelene domácimi zvieratami,
 - i) kúpanie vo fontánach,

4 § 3 ods. 2 zákona č. 150/2019 Z. z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov

- j) uskladňovať stavebné materiály, chemické látky, vykonávať rozkopávky vo verejnej zelene bez súhlasu Mesta Senec,
 - k) realizácia výsadby drevín do verejnej zelene bez predchádzajúceho povolenia mesta Senec,
 - l) nelegálny výrub drevín,
 - m) nepovolené použitie chemických prípravkov na totálne ničenie zelene a burín.
6. Odstrániť škodu spôsobenú poškodením verejnej zelene je povinná fyzická alebo právnická osoba, ktorá ju spôsobila, resp. zavinila, prípadne rodičia alebo zákonní zástupcovia nesvojprávnych osôb.
7. Ak poškodenie verejnej zelene dobrovoľne neodstráni fyzická alebo právnická osoba, ktorá je podľa článku 5 ods. 6 povinná tak urobiť, vykoná tak mesto na jej náklady.

Článok 6

Podmienky zásahu do verejnej zelene

1. Zásah do verejnej zelene je na účely tohto nariadenia činnosť, ktorá ovplyvní jej vzhľad, funkcie, zhorší zdravotný stav alebo zníži prevádzkovú bezpečnosť.
2. Na účely tohto VZN sa zásahom do verejnej zelene rozumie najmä rozkopávka, umiestňovanie predajných stánkov, reklamných objektov, plagátov, konštrukcií, a pod.)
3. Právnická alebo fyzická osoba, ktorá svojou činnosťou plánuje zasiahnuť do verejnej zelene predloží návrh ochranných opatrení min. 30 dní pred začiatkom prác na útvary ochrany životného prostredia alebo na útvary verejnej zelene.
4. Na kontrole vykonávaných prác sa zúčastňuje zamestnanec mesta Senec z útvaru ochrany životného prostredia alebo útvaru verejnej zelene; prítomný bude taktiež pri zasypávaní výkopov.
5. Právnická alebo fyzická osoba, ktorá svojou činnosťou zasiahla do verejnej zelene a touto činnosťou ju poškodila, ovplyvnila jej funkcie alebo negatívne ovplyvnila prevádzkovú bezpečnosť stromov je povinná ju na vlastné náklady prinavrátiť do takého stavu, aby mohla plniť pôvodnú funkciu. Zodpovednosť za poškodenie verejnej zelene nesie obstarávateľ vykonaných prác po dobu 2 rokov od ukončenia prác.

Článok 7

Ochrana drevín

1. Ochrana drevín je na účely tohto nariadenia súbor komplexných opatrení zameraných na udržanie alebo zlepšenie ich zdravotného stavu, udržanie ich typického vzhľadu a odstránenie následkov ich poškodenia tak, aby mohli na danom mieste plniť svoje funkcie.
2. Ochrana drevín sa týka sa každej dreviny na území mesta Senec.

3. Na účely tohto nariadenia sa za poškodzovanie drevín rozumie:

- a) mechanický, chemický, alebo iný spôsob ničenia a poškodzovania, polievanie vodou znečistenou rôznymi chemickými látkami, ktoré spôsobujú zmenu pH pôdy,
- b) **neoprávnený a neodborný rez⁵⁾**, tvarovanie koruny, dekapitácia, lámanie konárov, zásah do koreňovej zóny a chráneného koreňového priestoru stromu,
- c) pohyb a státie dopravných prostriedkov a iných ťažkých mechanizmov v chránenom koreňovom priestore stromov,
- d) umiestňovanie dočasných stavieb (prístrešky, reklamné stany, letné terasy,...), skladovanie stavebného materiálu a výkopovej zeminy v chránenom koreňovom priestore stromu,
- e) pripevňovanie a umiestňovanie akýchkoľvek predmetov alebo zariadení na drevinu, okrem predmetov, na ktoré dal správca súhlas (identifikačné štítky, vianočná výzdoba, plagáty, fotografie).

Článok 8

Ochrana drevín pri stavebnej činnosti

1. Na zabezpečenie ochrany drevín pri stavebnej činnosti⁶⁾ a udržanie ich prevádzkovej bezpečnosti je potrebné najmä:

- a) vykonanie dendrologického prieskumu - identifikovať drevinu, ktoré môžu byť potenciálne ovplyvnené stavebnou činnosťou už v etape prípravy projektu stavby, t. j. drevinu v priestore a blízkosti stavby,
- b) v dokumentácii na vydanie územného rozhodnutia navrhovateľ opíše návrh opatrení, ktoré sa uplatnia na odstránenie alebo minimalizáciu negatívnych vplyvov na drevinu,
- c) vo výkrese situácie stavby sa vyznačia drevinu označené na výrub, ale aj drevinu a porasty, ktoré majú byť zachované, vrátane ich ochranných pásiem,
- d) v etape prípravy projektu sa v projekte určí typ a rozsah ochranných opatrení a ďalšia starostlivosť o stromy, odhadnú sa náklady na realizáciu ochranných opatrení; obstarávateľ stavebných prác zabezpečí starostlivosť o drevinu v priebehu 2 rokov od ukončenia prác,
- e) v etape realizácie stavby sa realizujú ochranné opatrenia a vykonáva činnosť odborný dozor, ktorý má znalosť z biológie drevín a kvalifikáciu v oblasti biotechniky zelene a údržby drevín rastúcich mimo les, ktoré pracovník dokladuje praktickými skúsenosťami a certifikáciou v príslušnej oblasti,
- f) ďalšia starostlivosť sa realizuje v priebehu minimálne dvoch nasledujúcich rokov po dokončení stavebnej činnosti.

2. Minimálny rozsah ochranných opatrení pri stavebnej činnosti:

- a) pred realizáciou stavebnej činnosti vymedziť chránený koreňový priestor pevným oplotením s výškou min. 1,5 m,

5) § 17 ods. 5 Vyhlášky MŽP SR č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny

6) ochranu drevín pri stavebnej činnosti upravuje Arboristický štandard 2 Ochrana drevín pri stavebnej činnosti, 2018

- b) v prípade nevyhnutného pohybu osôb alebo zariadení, alebo uskladnenia materiálu alebo výkopovej zeminy v chránenom koreňovom priestore, musí byť zabezpečená ochrana pôdy proti zhutneniu,
- c) dočasné alebo trvalé uloženie zeminy z výkopov, stavebných materiálov, resp. iného vybavenia na nespevnenom povrchu pôdy bez ochranných prvkov a ochrany pred zhutnením je neprípustné,
- d) v prípade výkopu v chránenom koreňovom priestore sa výkopy musia vykonávať šetrnými technológiami, napr. vzduchový rýľ, ručný výkop,...
- e) korene s priemerom nad 50 mm treba zachovať bez poškodenia a chrániť pred stratou vody a nízkymi teplotami. O prerušení koreňov tejto kategórie môže rozhodnúť iba odborný dozor (článok 8 ods. 1 písm. e) s ohľadom na zachovanie stability a prevádzkovej bezpečnosti stromu,
- f) pokiaľ nie je možné zachovať pôvodnú úroveň terénu, tak navážka nesmie byť vykonaná bližšie ku kmeňu, než je jeho priemer na kontakte s pôdou, min. však vo vzdialenosti 500 mm,
- g) znižovanie terénu sa môže vykonávať len za hranicou chráneného koreňového priestoru s výnimkou osobitne odôvodnených prípadov (napr. odstránenie navážky),

Článok 9

Výrub drevín

1. Výrub drevín je možné realizovať len s právoplatným rozhodnutím vydaným vo výrubovom konaní.
2. Výrub drevín bez súhlasu sa vykonáva v súlade s § 47 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

Článok 10

Pamiatkový fond

1. V bezprostrednom okolí nehnuteľnej kultúrnej pamiatky nemožno vykonávať stavebnú ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť jej pamiatkové hodnoty. Ku všetkým rozhodnutiam iných orgánov štátnej správy a územnej samosprávy, ktorými môžu byť dotknuté záujmy chránené zákonom o ochrane pamiatkového fondu, sa vyžaduje záväzné stanovisko krajského pamiatkového úradu.

Článok 11

Sankcie

1. Za porušenie ustanovení tohto VZN môže byť uložená pokuta v zmysle platných právnych predpisov.
2. Poškodenie drevín je potrebné nahlásiť mestskej, prípadne štátnej polícii, odboru starostlivosti o životné prostredie Okresného úradu v Senci, Mestskému úradu Senec, Slovenskej inšpekcii životného prostredia alebo odboru inšpekcie ochrany prírody a krajiny Inšpektorátu životného prostredia.

Článok 12
Spoločné a záverečné ustanovenia

1. Týmto VZN nie sú dotknuté povinnosti vyplývajúce z ustanovení zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny a jeho vykonávacích predpisov.
2. Toto nariadenie prerokovalo a schválilo Mestské zastupiteľstvo v Senci na zasadnutí dňa 11.12.2019
3. Toto nariadenie bolo za účelom jeho vyhlásenia zverejnené na úradnej tabuli Mesta Senec a na internetovej stránke Mesta Senec od 26.11.2019 do 05.12.2019
4. Toto nariadenie nadobúda účinnosť od 01.01.2020.
5. Dňom účinnosti tohto nariadenia sa ruší ČASŤ 5 Životné prostredie Všeobecne záväzného nariadenia mesta Senec č. 3/2012 o verejnom poriadku a životnom prostredí

Ing. Dušan Badinský
primátor mesta